

Arrest nr. 63.268 van 22 november 1996 is gewijzigd door
arrest nr. 63.276 van 25 november 1996.

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 63.268 van 22 november 1996
in de zaak A. 72.119/IV-16.377.**

In zake : Ludo VAN DER CAMMEN,
die woonplaats kiest bij
Advocaat M. DENYS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Grote Hertstraat 12

tegen :

1. de gouverneur van de provincie
VLAAMS-BRABANT,
2. de bestendige deputatie van de provincie-
raad van VLAAMS-BRABANT,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat P. LUYPAERS,
kantoor houdende te HEVERLEE-LEUVEN,
Ijzerenmolenstraat 105,
3. Het college van burgemeester en schepenen
van de gemeente TERNAT.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE IVe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Ludo
VAN DER CAMMEN op 20 november 1996 heeft ingediend om de
schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van :

- de beslissing van 14 november 1996 van de Gouverneur
van de provincie Vlaams-Brabant waarbij hij wordt
afgezet uit zijn ambt van schepenen van de gemeente
Ternat,
- van de beslissing van 14 november 1996 van de
bestendige deputatie van de provincieraad van
Vlaams-Brabant houdende het advies aan de gouverneur
om verzoeker met toepassing van artikel 83 van de
nieuwe gemeentewet af te zetten,
- van de uit de op 18 november 1996 aan de gemeente-
raadsleden van Ternat blijkende beslissing van het
college van burgemeester en schepenen om als bij-
komend punt aan de vergadering van de gemeenteraad

van 22 november 1996 om 19.30u toe te voegen : "Verkiezing van een Schepen, eedaflegging en aanstelling";

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 20 november 1996 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 22 november 1996;

Gehoord het verslag van Staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat M. DENYS, die verschijnt voor verzoeker, en van Advocaat P. LUYPAERS, die verschijnt voor de eerste en de tweede verwerende partijen;

Gehoord het andersluidend advies van Auditeur F. DE BUEL;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1.1 Overwegende dat de gemeente Ternat overeenkomstig artikel 3, § 1 van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State met een telefaxbericht op 20 november 1996 is verwittigd van datum en uur van de terechtzitting; dat zij, ondanks die verwittiging, niet ter terechtzitting is verschenen en er ook niet vertegenwoordigd was; dat zij derhalve krachtens artikel 4, vierde lid van het evengenoemd koninklijk

besluit geacht wordt in te stemmen met de vordering tot schorsing gericht tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ternat;

Overwegende dat het vermoeden van instemming met de vordering evenwel niet kan aangenomen worden wanneer een oppervlakkig onderzoek van de ontvankelijkheid van het beroep de Raad van State tot de vaststelling noopt dat de vordering niet ontvankelijk is; dat zulks te dezen het geval is omdat de beslissing waarbij een punt op de agenda van de gemeenteraad wordt gesteld een voorbereidende beslissing betreft die uit zichzelf geen rechtstoestanden wijzigt; dat derhalve de vordering, in haar derde voorwerp, als niet ontvankelijk moet verworpen worden;

1.2 Overwegende dat het tweede voorwerp van het verzoekschrift betrekking heeft op het advies van 14 november 1996 van de bestendige deputatie aan de provinciegouverneur; dat een advies in het algemeen geen voor vernietiging vatbare handeling is; dat dit enkel het geval is wanneer het advies de beslissingnemende overheid bindt; dat zulks in het geval bedoeld in artikel 83 van de nieuwe gemeentewet niet zo is omdat de provinciegouverneur hoe dan ook de discretionaire bevoegdheid behoudt om in weerwil van het advies toch geen tuchtstraf op te leggen; dat het advies van de bestendige deputatie ook geen vernietigbare beslissing wordt om de enkele reden dat, zoals de verwerende partijen opmerken, verzoeker die beslissing effectief bestrijdt en haar dus zelf bindend vindt; dat derhalve ook dit onderdeel van de vordering moet verworpen worden;

2. Overwegende dat uit de aan de Raad van State voorgelegde stukken blijkt dat verzoeker, schepen van cultuur te Ternat, het voorwerp heeft uitgemaakt van een, als gevolg van een klachtbrief van 30 augustus 1994 bij het Hoog Comité van Toezicht, door de Procureur des Konings te Brussel op 15 februari 1995 opgestart opsporingsonderzoek betreffende de ongeoorloofde inmenging van verzoeker in de verrichtingen van het examen dat de gemeente Ternat op 25 juni 1994 heeft georganiseerd voor de aanwering van een halftijds bibliotheekassistent; dat de Gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, die door het Ministerie van Binnenlandse Zaken op 15 april 1996 was ingelicht van het onderzoek dat het Hoog Comité van Toezicht en het parket van de Procureur des Konings hadden ingesteld, op 25 april 1996 aan de Procureur-Generaal van het Hof van Beroep te Brussel heeft gevraagd ingelicht te worden van het gevolg dat aan het strafdos-sier was gegeven, en dat hem op 18 juli 1996 is geantwoord dat "de zaak lastens VAN DER CAMMEN Ludo op 26 juni 1995 door het ambt van de procureur des konings te Brussel werd geseponneerd"; dat vervolgens, na ontvangst van het strafdossier op 11 september 1996, de provinciale diensten aan de bestendige deputatie een nota hebben bezorgd waarin besloten is dat de "opgemaakte processen-verbaal een aantal bezwarende getuigenissen (bevatten) ten opzichte van de heer L. VAN DER CAMMEN in verband met ernstige onregelmatigheden die hij tijdens het verloop van de ... examenprocedure zou hebben begaan met het oog op het bevoordelen van een tijdelijk in dienst zijnd personeelslid, met name Kathy VAN LYSEBETH" en dat, "zonder daarbij te willen vooruitlopen op een eigenlijke uitspraak ten gronde", ... "er voldoende elementen zijn om te besluiten tot het instellen van een tuchtprocedure ... met toepassing van artikel 83 van de nieuwe gemeentewet"; dat verzoeker met een aangetekend verstuurd brief van 29 oktober 1996 op de hoogte is gebracht van de beslissing van de bestendige deputatie "dat er voldoende elementen zijn om, met toepassing van

artikel 83 van de nieuwe gemeentewet, de tuchtprocedure tegen U in te zetten en U in het kader daarvan te horen in uw verdediging op 7 november 1996"; dat verzoeker die dag door de bestendige deputatie is gehoord en dat van dat verhoor proces-verbaal is opgemaakt; dat de bestendige deputatie vervolgens op 14 november 1996 besloten heeft, op basis van een uitvoerige motivering, aan de provinciegouverneur te adviseren "de heer Ludo VAN DER CAMMEN, schepen van de gemeente Ternat, met toepassing van artikel 83 van de nieuwe gemeentewet, af te zetten; dat vervolgens de provinciegouverneur nog dezelfde dag, en verwijzend naar de motieven "die in het bovengenoemd adviesbesluit van de bestendige deputatie zijn vermeld" en die als bijlage bij het besluit zijn gevoegd, besloten heeft tot de afzetting van verzoeker als schepen van de gemeente Ternat;

3.1 Overwegende dat, betrokken op de beslissing van 14 november 1996 van de provinciegouverneur waarbij verzoeker wordt afgezet, verzoeker in een vijfde middel de schending van het recht van verdediging aanvoert doordat de bestendige deputatie hem enkel gehoord heeft vooraleer zij een advies heeft uitgebracht aan de provinciegouverneur en doordat hij "zodoende niet gehoord werd tussen het opstellen van dit advies en het overmaken ervan aan de provinciegouverneur", terwijl "het recht van verdediging vereist dat de persoon die het voorwerp is van een tuchtonderzoek kan antwoorden op alle feiten en beschuldigingen die hem ten laste worden gelegd" en terwijl hij "enkel heeft kunnen antwoorden op de feiten die reeds aan bod zijn gekomen tijdens het opsporingsonderzoek, daar waar de bestendige deputatie deze feiten heeft aangevuld en op een eigen wijze heeft geïnterpreteerd, waarop verzoeker niet meer in de gelegenheid is geweest zich hierop te verdedigen";

3.2 Overwegende dat de verwerende partijen opmerken dat verzoekers rechten van de verdediging niet

geschonden zijn omdat hij "op een nuttig tijdstip de kans (heeft gekregen) om deze rechten volledig uit te putten"; dat zij die stelling als volgt toelichten: de bestendige deputatie heeft de feiten uit het opsporingsonderzoek "beoordeeld, zonder deze aan te vullen"; verzoeker heeft kennis kunnen nemen van het volledige dossier maar hij heeft, en dit hoewel de uitnodiging geen enkele twijfel liet bestaan over de tuchtrechtelijke context van de hoorzitting, geen gebruik gemaakt van zijn inzagerecht; hij kreeg op de hoorzitting de mogelijkheid zijn verklaringen uit het opsporingsonderzoek te becommentariëren en aan te vullen, maar hij heeft dit niet gedaan; dat zij daaraan toevoegen dat het "geen zin zou hebben verzoekende partij nogmaals te horen na het bindend advies, nu de provinciegouverneur, gebonden door het advies-besluit, de betrokken tuchtmaatregel diende uit te spreken";

3.3 Overwegende dat artikel 83 van de nieuwe gemeentewet aan de provinciegouverneur de bevoegdheid verleent om "op overeenkomstig en met redenen omkleed advies van de bestendige deputatie van de provincieraad" de schepenen bij tuchtmaatregel te schorsen of af te zetten wegens kennelijk wangedrag of grove nalatigheid, na hen "vooraf gehoord" te hebben; dat daarmee een echt recht van verdediging lijkt te zijn ingesteld, waaraan slechts tegemoet gekomen wordt wanneer de betrokkene zich, vooraleer de eindbeslissing wordt genomen, heeft kunnen verdedigen over alle elementen van het dossier; dat alleen de provinciegouverneur bevoegd is om een eindbeslissing te nemen en dat hij daarbij over een discretionaire bevoegdheid beschikt die, hoewel sterk beperkt door de wettelijke bepaling dat de schorsing of de afzetting afhankelijk is van het "overeenkomstig advies" van de bestendige deputatie, hem in elk geval toelaat aan de vervolgde schepenen, om de redenen die hem eigen zijn, geen tuchtstraf op te leggen; dat, bekeken vanuit die discretionaire bevoegdheid van de provincie-

gouverneur, de rechten van de verdediging slechts ten volle gerespecteerd kunnen worden geacht wanneer de betrokkene de mogelijkheid heeft gehad zich ook te verweren tegenover het advies van de bestendige deputatie, dat door de wet zelf als een verplichte procedu-restap is vastgesteld; dat het in dat verband van geen enkel belang is of de bestendige deputatie de betrokkene in de gelegenheid heeft gesteld zich tegen de aanklacht te verdedigen op de wijze die hem het meest geschikt voorkwam;

Overwegende, in casu, dat niet blijkt dat verzoeker op enigerlei wijze op de hoogte is gesteld van het advies van de bestendige deputatie; dat hij zich dan ook niet heeft kunnen verdedigen tegen dit essentieel stuk uit het tuchtdossier; dat het middel ernstig voorkomt en dat het kan leiden tot de vernietiging van de beslissing van 14 november 1996 van de provinciegouverneur;

4.1 Overwegende, wat betreft de voorwaarde van het bestaan van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel bij de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de ontvankelijk bestreden beslissing, dat het verzoekschrift o.m. wijst op de "schade aan de goede naam en de reputatie van verzoeker" en op de omstandigheid dat een gewone vernietiging slechts zal tussenkomen op een ogenblik dat de publieke opinie "het voorval" reeds lang zal vergeten zijn behalve het feit "dat verzoeker indertijd werd afgezet als schepen";

4.2 Overwegende dat de verwerende partijen te dien aanzien in essentie antwoorden dat verzoeker geen concrete gegevens aanbrengt om zijn moeilijk te herstellen ernstig nadeel te staven;

4.3 Overwegende dat de provinciegouverneur aan verzoeker de zwaarst mogelijke tuchtstraf heeft opgelegd; dat dergelijke maatregel, om reden van de graad van afkeuring van het persoonlijk gedrag die erin besloten ligt, evident een moeilijk te herstellen ernstig nadeel berokkent;

5.1 Overwegende, wat de uiterst dringende noodzakelijkheid betreft, dat verzoeker verwijst naar de omstandigheid dat de gemeenteraad van Ternat op 22 november 1996 reeds wil voorzien in zijn vervanging en dat, indien de schorsing niet voordien wordt bevolen, "elke verhaalsmogelijkheid van verzoeker zinledig wordt";

5.2 Overwegende dat de verwerende partijen antwoorden dat de omstandigheid dat verzoeker ertoe verplicht wordt in rechte op te komen tegen de aanstelling van de nieuwe schepen het verzoek tot schorsing niet uiterst dringend maakt;

5.3 Overwegende dat inderdaad de verkiezing van een nieuwe schepen evenals de daarop volgende beslissingen die het nieuw samengestelde schepencollege neemt met de geëigende rechtsmiddelen kunnen bestreden worden; dat evenwel, rekening houdend met de grote haast waarvan het college van burgemeester en schepenen blijk geeft om aan de beslissing van de provinciegouverneur onmiddellijk en zonder daartoe verplicht te zijn, het meest verstrekkende gevolg te geven, de onmiddellijke schorsing van de tenuitvoerlegging van de afzetting van verzoeker tot gevolg kan hebben dat de gemeente zich alsnog bezint over het concrete gevolg dat aan het afzettingsbesluit

moet worden gegeven teneinde aldus te voorkomen dat zij een sliert beslissingen neemt waarvan de rechtsgeldigheid door verzoeker in vraag zal worden gesteld; dat het voorkomen van een groot aantal betwistingen de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid verantwoordt;

6. Overwegende dat, met betrekking tot de beslissing van 14 november 1996 van de provinciegouverneur voldaan is aan de door de wet gestelde voorwaarden om de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid te bevelen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de voorlopige schorsing van de beslissing van 14 november 1996 van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant waarbij verzoeker wordt afgezet als schepen van de gemeente Ternat.

Artikel 2.

De vordering wordt voor het overige verworpen.

Artikel 3.

De zaak zal opnieuw worden vastgesteld op de openbare terechtzitting van 3 december 1996 om 9.30 uur.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzitting, op tweeëntwintig november
1900 zesennegentig, door de IVe kamer :

de H. A. VANDENDRIESSCHE, wnd. voorzitter,
staatsraad,
Mevr. V. WAUTERS, toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

A. VANDENDRIESSCHE.

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 63.276 van 25 november 1996
in de zaak A. 72.119/IV-16.377.**

In zake : Ludo VAN DER CAMMEN,
die woonplaats kiest bij
Advocaat M. DENYS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Grote Hertstraat 12

tegen :

1. de gouverneur van de provincie
VLAAMS-BRABANT,
2. de bestendige deputatie van de provincie-
raad van VLAAMS-BRABANT,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat P. LUYPAERS,
kantoor houdende te HEVERLEE-LEUVEN,
Ijzerenmolenstraat 105,
3. het college van burgemeester en schepenen
van de gemeente TERNAT.

D E R A A D V A N S T A T E , I V e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat Ludo
VAN DER CAMMEN op 20 november 1996 heeft ingediend;

Gelet op het arrest nr. 63.268 van
22 november 1996;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

Overwegende dat bij de redactie van het
voorwerp van de vordering in het arrest nr. 63.268 van
22 november 1996 een materiële vergissing is begaan; dat
het voorwerp van de vordering dient omschreven als
hierna bepaald,

B E S L U I T :

Enig artikel.

Het voorwerp van de vordering waarover het arrest nr. 63.268 uitspraak doet, moet gelezen worden als volgt:

"Gezien het verzoekschrift dat Ludo VAN DER CAMMEN op 20 november 1996 heeft ingediend om bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van:

- de beslissing van 14 november 1996 van de Gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant waarbij hij wordt afgezet uit zijn ambt van schepen van de gemeente Ternat,
- van de beslissing van 14 november 1996 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant houdende het advies aan de Gouverneur om verzoeker met toepassing van artikel 83 van de nieuwe gemeentewet af te zetten,
- van de op 18 november 1996 aan de gemeenteraadsleden van Ternat medegedeelde beslissing van het college van burgemeester en schepenen om aan de agenda van de vergadering van de gemeenteraad van 22 november 1996 om 19.30u volgend bijkomend punt toe te voegen: "Verkiezing van een Schepen, eedaflegging en aanstelling";

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vijftientwintig november 1900 zesennegentig, door de IVE kamer :

de H. A. VANDENDRIESSCHE, wnd. voorzitter,
staatsraad,
Mevr. V. WAUTERS, toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

A. VANDENDRIESSCHE.